

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput XLIX.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

vocatus ad Apostolatū venit, & tamen laqueo tanquam impius vitam finiuit. Sic Deus, multos quidem ad Religionis portum vocat, sed inter illos non paucos reperies, qui se ideo vocatos credant, vt in Religione sine Religione uiuant: at non decet quempiam hoc consilio vel Religiosum vel Christianum fieri: cooperari oportet gratiæ vocationis, & in ea progredi, vt adipiscamur coronam. Hinc S. Petrus ^{2. Petr. I.} omnes Christianos monet: *Satagite, vt per bona opera certam vestram vocationem faciatis*, hoc est, cooperemini primæ gratiæ, quam nullo vestro merito acquisiuiſtis, & Deus dabit vobis donum perseuerantiæ, labore vestro motus, etiamsi donum non ponderet. Deus educit suos ex Ægypto manu forti & valida: sed eductis pugnandum est in deserto, & progrediendum ad terram promissionis. Si igitur multi manum ad aratrum mittentes retrò respiciunt, fidemq; datam fallunt; fit hoc, non vitio vocationis, & ingressus, sed culpā malī progressus: Intran per portam à Deo vocati, & per fenestram se deficiunt, impulsī à diabolo. Sed reuertamur ad eos, qui se Iesuitis adiungunt.

CAPVT XLIX.

Homines Societatis in perpetua probatione viuere.

Ostquam tirocinium subeunt, & inter nouitios nomen suum profitentur, re ipsa experiuntur illa quæ suprà Societatem petentibus proponi diximus, nec sine insigni additamento: probantur enim, modisq; variis examinantur, & omni spiritalis exercitationis genere excoluntur; vt, quo spiritu sint, exploretur, vtq; simul præparentur & armentur, ad alacriter studium perfectionis decurrendum, & ad animarum salutem

procurandam, cui negociationi cum ipse Dei filius in terris versatus, tam diligenter vacauerit, perspicue ostendit, eam, nullam actionem praestantiorē & nobiliorē, vel ab Angelis, vel ab hominibus posse suscipi. Probationis tempore exacto, votis sese Deo obstringunt, siquidem Superioribus satis se suamque indolem probauerint, fiuntque Religiosi & membra Societatis. Tirocinio egressi, si literas norint, aut docent, aut discunt, cursumque Philosophiae & tum Theologiae incipiunt (nisi antea his disciplinis fuerint exculi) in quo octo nouemue annos ponunt, & tum demum tertium probationis annum auspicantur; ut si forte ex literariis occupationibus tam diuturnis aliquid deprimaeuo spiritus feruore deperiisset, illud resarciatur & reparetur. Deinceps rursus periculum variis officiis & experimentis de illis sumitur, nulla certa temporis meta praestituta; idque eo fine, ut ad vota publica praeparantur, vel ad professionem, eamque vel trium, vel quatuor votorum (quod quartum votum bilem tibi tantopere mouet) ad quam professionem ex praescripto Constitutionum, nulli admittuntur, nisi ea doctrina & virtute praediti sint; ut a Sede Apostolica, aliisque Ecclesiae Praesulibus & Principibus Christianis mitti possint in varias & longinquas regiones; operam daturi conuertendis ad Religionem Christianam ethnicis & infidelibus, oppugnandis & expugnandis haeticis, vitiis euellendis, virtutibusque serendis & plantandis; pietatis exemplo morumque innocentia, eruditione, colloquiis priuatis & congressibus familiaribus, disputationibus, lectionibus, concionibus, confessionibus, & libris scriptis. Quare minime mirandum est, si tanto temporis spatio ante probentur, quam professionem edant: nam ad huiusmodi functiones obeundas, & ad tantum ponderis sustinendum, accedere oportet homines spectate probitatis & eruditionis, qui
& suo

*Quales profes-
si quatuor vo-
torum.*

& suo & aliorum bono, versari & agere didicerint, cum tam diuersis hominum generibus, cum nobilibus & ignobilibus; doctis, indoctis; senibus & iuuenibus; Christianis, infidelibus; probis, improbis; Catholicis, hæreticis; sanis, ægrotis; in carceribus, in Xenodochiis; terra mariq; domi & foris; in vrbe & rure. Requiritur autem, vt quis tractandis tam diuersis hominum ingeniis, scenę velut seruiat, stimulumq; sæpè vertat, exemplo Apostoli, *qui omnia omnibus factus est, vt omnes saluos faceret.* 1. Cor 90. Modus igitur agendi mutandus est pro varietate ingeniorum, locorum, ætatis, status, & conditionis, ne quisquam subsidio, & salutari ope destituatur: imitandi enim sunt industrii Medici, quibus hoc nō modò familiare, sed & proprium.

Porro, si tempore nouitiatus animaduertatur, ineptos fore ad militiam spiritualem, eò, vnde venerunt, remittuntur: quod si iam in Collegiis, vel studiis, vel aliis occupationibus destinati, paulatim propositi immemores intepescant, si regrediantur, cum progrediendum sit; tum monentur, excitantur, & quoquo modo licet extimulantur, non vno, sed pluribus annis: si spes emendationis nulla restet, ense reciduntur, vt vulnus immedicabile, ne pars sincera trahatur, & exauctorantur, concessa missione: nam ordinarium carcerem, præter portam, habent nullum: quamuis ipsis etiam, vt & aliis Religiosis, carceris vsus minimè sit negatus; sed malunt iuxta priuilegia à Sede Apostolica sibi concessa expurgare Societatis corpus expulsionem eiusmodi sortidum, ipsarum etiam rerum naturalium exemplo, quàm retentione non modò putredini, sed & contagioni latius propagandę causam dare; præsertim cum experientia compertum sit, huius farinę socios, vix vnquam ita perfanari, vt nihil de morbo reliquum maneat. Accedit, quod ratio hæc tutior & conducibilior sit bono communi totiùs Religio-

Cur ex Societate nonnulli dimittantur & qui.

nis : minus enim sceleris perpetratis, qui dimittitur, si se solum in mundu perdat, quàm si in Religione alios quoq; in idem exitium præcipitet; longè etiam difficilius, quàm alijs ordinibus, ab hominum consortio magis abstractis, & longè molestius esset Societati (quæ quanta quanta, diuino obsequio & vtilitati publicæ sacra & dicata est) si huiusmodi refractarios & peruiaces perpetuò asseruare & custodire cogeretur, tanquam feras siluestres in cauea, & duos trèsue illorum ministerio addicere : quod non fieret absq; notabili detrimento causæ publicæ, & salutis animarũ, cui intereà promouendæ insistere possent.

CAPVT L.

Refelluntur mendacia quædam Arnaldi.

EX his, quæ hæcenus differui, refelluntur duo mendacia, quæ tibi hîc seu prudenti seu imprudenti exciderunt : Alterum est. *Votum paupertatis nunquam emitti, nisi omni spe successionis ablata*: emittitur enim biennio absoluto, vt suprâ notauimus. Quòd si non obstante hoc voto paupertatis, plures annos aliquando retinet bonorum suorum dominium permissu Superioris, capacesq; manent successionis, ne offendaris, nec propterea Iesuitas auaros nomines. Nam ista abdicationis dilatio & procrastinatio, non cedit in emolumentum Societatis, sed subditorum. Nam si fortè iustas ob causas ex Societatis albo expungantur, vi priuilegiorum, quæ Societas à Pontificibus impetrauit, paternas opes, vnde vitam tolerant, repetunt, nulla rei familiaris iactura. At, si voto paupertatis omni bonorum temporalium possessione decidissent; necesse esset, aut in medicitate & perpetua egestate vitam transigere,

Nauar. de Reg.